

Warszawa, 7 grudnia 2021 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję

Znak sprawy: DD3.056.28.2021

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55 e-mail:
kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję

Szanowny Panie,

w związku z otrzymanym wystąpieniem z 13 września 2021 r. zawierającym wniosek o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do nowelizacji art. 21 ust. 1 pkt 38 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych [1] uprzejmie informuję, iż treść wystąpienia wskazuje, że stanowi ono petycję, w rozumieniu ustawy o petycjach [2] i wymaga rozpatrzenia na zasadach określonych w przepisach tej ustawy.

Przedmiot petycji

Proponowana zmiana ma polegać na uzupełnieniu treści powołanego przepisu o nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

Aktualnie obowiązujący stan prawny

Zgodnie ustawą PIT opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych podlegają wszelkiego rodzaju dochody, wyjątkiem dochodów wymienionych enumeratywnie w katalogu zwolnień przedmiotowych zawartym w ustawie, bądź od których zaniechano poboru podatku.

Postanowienia art. 10 ust. 1 ustawy PIT określają źródła przychodów, wśród nich wymienione są „inne źródła”.

Stosownie zaś do art. 11 ust. 1 ustawy PIT przychodami są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 20 ust. 1 ustawy PIT za przychody z innych źródeł, o

których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy PIT uważa się w szczególności: kwoty wypłacone po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, kwoty uzyskane z tytułu zwrotu z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego oraz wypłaty z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w tym także dokonane na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty, stypendia, świadczenia otrzymane z tytułu umowy o pomoc przy zbiorach, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w art. 14, dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nienależące do przychodów określonych w art. 12-14 i art. 17.

Przytoczony przepis art. 20 ust. 1 ma charakter otwarty. Katalog przychodów z innych źródeł nie ogranicza się zatem wyłącznie do przychodów w nim wymienionych.

Oznacza to, że przychodem z innych źródeł będzie każde przysporzenie majątkowe, mające konkretny wymiar finansowy, otrzymane jako świadczenie pieniężne, rzeczowe lub też jako świadczenie nieodpłatne, czy częściowo odpłatne.

Natomiast stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 38 ustawy PIT wolne od podatku dochodowego są świadczenia otrzymywane przez emerytów lub rencistów w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub spółdzielczym stosunkiem pracy, w tym od związków zawodowych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3 000 zł.

Jedną z przesłanek do zastosowania ww. zwolnienia jest to, iż świadczenie ma otrzymać emeryt lub rencista. W związku z tym, iż ustawa PIT nie zawiera definicji pojęcia „emeryt” i „rencista” koniecznym jest odwołanie się do definicji zawartej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych [3]. Zgodnie z art. 4 ww. ustawy zawarte w ustawie określenia:

- emeryt - oznaczają osobę mającą ustalone prawo do emerytury,
- rencista - oznaczają osobę mającą ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej.

Natomiast przez osobę pobierającą nauczycielskie świadczenie kompensacyjne należy rozumieć osobę, która pobiera przedmiotowe świadczenie wprowadzone do porządku prawnego ustawą z 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych [4]. Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy, celem jej było wprowadzenie przejściowego rozwiązania, adresowanego do nauczycieli, którzy osiągnęli 30 letni staż pracy, w tym 20 lat pracy nauczycielskiej. Z uzasadnienia projektu ustawy wynika również, że świadczenie będzie obliczone z uwzględnieniem składek wpłacanych do systemu emerytalnego, w celu powiązania wysokości świadczenia z wysokością należnej w przyszłości emerytury.

Innymi słowy celem przedmiotowej ustawy była możliwość wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej przez niektórych nauczycieli, gwarantując im przez okres do uzyskania emerytury, świadczenie kompensujące dochód z pracy.

Stanowisko Ministerstwa Finansów

Ministerstwo Finansów pozytywnie odnosi się do Państwa postulatu i przewiduje ujęcie, przy najbliższej nowelizacji, w dyspozycji art. 21 ust. 1 pkt 38 również nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

Nowelizacja ustawy w przedmiotowym kierunku umożliwi objęcie zwolnieniem tej grupy podatników, którzy w chwili obecnej nie posiadają statusu emeryta lub rencisty, a są już osobami nieaktywnymi zawodowo i otrzymują świadczenie finansowane z budżetu państwa.

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1128, z późn.zm.).
2. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870).
3. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 291, z późn.zm.).
4. Ustawa z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 128, z późn.zm.).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra
Finansów

Dyrektor
Departamentu Podatków Dochodowych

Aleksander Łożykowski

/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/